

MEDEDELINGENBLAD

VERENIGING

VAN

VERZAMELAARS

VAN

OUDE FONDSSEN

Zevende jaargang nr 2

juni 1985

INHOUD

PAGINA

Verslag algemene ledenvergadering	3
Loosdrechtsche Waterbrieven	4
Catalogus Nederland	8
Catalogus	5 t/m 8
Mail-Bid II 1985	13
Wapens met Adelaars	15
Assignaten	16
Agenda	18

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Redactie en sekretariaat

Postbus 17071 1001 JB Amsterdam

Telefoon 020-953559 (uitsluitend na 20.00 uur)

Kontributie: f 30,- per kalenderjaar (entreegeld f 10,-)

Amrobank: rekening nr 42.10.19.689

Postgiro: rekening 50.07.774

Dit blad verschijnt 4x per jaar

© Copyright V.V.O.F. 1985

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING VVOF VAN 13 APRIL 1985

Onze jaarlijkse algemene ledenvergadering vond bij uitzonderlijk slecht weer plaats in het restaurant van de Vereniging voor de Effectenhandel. Het slechte weer betekende voor diverse verwonende leden gelukkig geen belemmering om aanwezig te zijn, hetgeen zeer te appreciëren is.

De binnengekomen stukken voor deze vergadering waren; de verklaring van de Kas-Commissie over het jaar 1984, alsmede een bericht van verhindering van de heren Koning, Bruinsma, Gunst, Crevels, Schoustra en Van den Brink.

Tevens was een schrijven ontvangen van de Heer W.P.J. van As, inhoudende, dat om hem moverende redenen in de toekomst niet meer mogelijk is de P.R. van de vereniging te ondersteunen.

De notulen van de vorige vergadering werden zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

Naar aanleiding van het jaarverslag konstateerde de voorzitter verheugd dat het ledenaantal stijgende was, een ombuiging van de trend!

De activiteiten waarmede de vereniging in het afgelopen jaar zich duidelijk naar het publiek manifesteerde waren o.a. de tentoonstelling in het Kurhaus te Scheveningen, twee tentoonstellingen voor de Vola en de tentoonstelling in de expositieruimte van het nieuwe Hoofdkantoor van de Spaarbank voor de Stad Amsterdam, waar de Burgemeester Drs. Ed van Thijn de expositie opende. Hem werd aldaar een oude obligatie van de Stad Amsterdam aangeboden. Dit gebaar werd door hem zeer gewaardeerd.

Onze voorzitter stond stil bij de inspanningen, welke steeds door ons lid, de heer Schenau bij deze tentoonstellingen worden geleverd.

Genoemd is ook het begin van de catalogus, zoals deze is gestart in ons mededelingenblad van maart 1985. Met deze opzet zal worden doorgegaan. terwijl bovendien, indien de middelen het toelaten, er "specials" zullen verschijnen ter aanvulling en completering ervan.

Het dient vermeld te worden dat natuurlijk allereerst het nodige research werk en materiaal verzameld dient te zijn. De heer P. Baas is coördinator van deze activiteit.

Van de secties Russische Spoorwegen, de heer S.D. Feenstra en Scheepvaart, de heer J.E.M. Haen kwamen verheugende berichten, waar in de toekomst zeker meer bekendheid aan gegeven zal worden.

De verklaring van de Kas-Commissie, opgesteld door de heren Feenstra en Ostermann, werd door eerstgenoemde van verder commentaar voorzien, terwijl hij bovendien onze penningmeester, de Heer Visker, lof toezwaaide voor de wijze waarop hij op onze penningen gelet heeft in 1984.

De vergadering dankte de Kas-Commissie voor haar activiteiten in het afgelopen jaar.

De begroting 1985 werd zonder stemming goedgekeurd.

Het kwam niet geheel onverwacht, dat zich voor het nieuwe verenigingsjaar geen nieuwe bestuursandidaten gemeld hadden. Enerzijds betekent dit vertrouwen in de huidige leden ervan, anderzijds is en blijft het bedroevend dat zovelen niet in staat zijn eens "de wacht over te nemen".

Uit de leden kon een nieuwe Kas-Commissie gevormd worden door; de heren, Scholten, Van den Berg en Haen.

Bij de rondvraag kwam nogmaals de effectiviteit van publiciteit naar voren waarbij gewogen werd de te leveren financiële inspanning t.o.v. het te verwachten rendement in de vorm van nieuwe leden.

Ten einde de VVOF meer naambekendheid te geven zal overwogen worden een advertentie te plaatsen..

De suggestie om wederom in de personeelsbladen van de diverse banken aandacht aan de VVOF te laten geven, zal serieus overwogen worden.

De bestaande voorraad inlegbladen voor effectenalbums is een relatief zware post op de balans. Getracht zal worden door meer bekendheid intern deze post in het komende jaar te doen verminderen.

Niets meer aan de orde zijnde, sloot de voor zitter deze constructieve zakelijke vergadering en wenste hij een ieder nog een prettige ruilbeurs.

AMSTERDAM 13 april 1985

LOOSDRECHTSCHEN EN LOENERVEENSCHEN WATERBRIEVEN

"Geluckigh is het lant, Daer 't kint sijn moer verbrant", zo dichtte ene Joost van den Vondel.

Inderdaad, de vervening van laagveen gaf aan veel handen werk en de turf, voorzag in de toenemende behoefte aan brandstof bij uitbreiding van de stad Amsterdam.

Maar de boer zag het anders, hij sprak over: rijke uoders en arme kinderen, doelende op het waardeloze water na afloop van de vervening.

Nagenoeg niets opleverende watervlakten, waardoor de boer werd genoodzaakt naar elders te vertrekken. Een achetrblijvende arbeidersbevolking, die een armoedig bestaan moest zien te vinden in de visserij, rietsnijden, het oogsten van hooi en ruigte op de overgebleven legakkers, het hakken van hout op de houtwallen (meest els) voor het stoken der bakkers ovens.

Wat is nu een waterbrief? Kortweg gezegd: een bewijs van betaling van een

bepaald bedrag per morgen of roede, door de overheid vastgesteld, om een stuk land door vervening aan zijn agrarische bestemming te onttrekken. Die som, welke niet zoveel lager zal zijn geweest dan de wezenlijke cultuurwaarde van die tijd diende als waarborg voor de ongeden, die de eigenaar van het land moest betalen.

Oorspronkelijk heette dit bewijs "Billet", daarna een "Stuiversbrief" en tenslotte een "Waterbrief".

Op 11 oktober 1697 wordt door de Staten van Holland en West-Friesland n.a.v. een verzoek van de Vrouwe van Loosdrecht een resolutie aangenomen, waarin de volgende passage voorkomt;

"Waer op gedelibereert zijnde, is goedt-gevonden ende verstaen, dat het Reglement den zes en twintighsten Maert zesthien hondert en negentigh bij haer Edele Groot Mog. gemaect, in alles opgevolght ende naergekomen sal werden, alleen met dese veranderingh, dat in plaetse van te betalen een ende een halve stuyver van yeder roede slijck, die in de Loosdrecht ende Loenderveen, volgens het vijf en twintighste articul van 't voorschreve reglement geslachteturft is, ofte nae desen geslachteturft sal werden, betaeldt sal werden eene stuyver per roede; dat de penningen daervan provenierende in de Loosdrecht ende Loenderveen, yeder apart bijeen versammelt, ende jaarlijcks beleydt sullen werden ten Comptoire van des Gemeene Landts Middelen binnen de Stadt Amsterdam, ten behoeve van de Loosdrecht ende Loenderveen, yeder apart, naer proportie dat bij yeder ontfangen is, omme uyt de interessen van dien, yeder Polder te betalen de verpondingen, ende de andere binnenlandsche omneslagen van de landen die in de Loosdrecht ende Loenderveen geslachteturft ende afgegraven sullen werden".

Hieruit blijkt, waarom de benaming "Stuiversbrief" in zwang gekomen is en welke belastingen betaald moesten worden. De bedoeling was om uit de rente van de waarborgsom de jaarlijkse lasten te betalen.

Zonder waarborgsom zou het gevaar bestaan, dat de eigenaar van het uitgeveende land met de noorderzon zou verdwijnen en dat de verponding en de andere lasten van de gemeente op de andere ingezetenen zouden moeten worden verhaald.

De waarborgsom werd gestort in handen van de gemachtigde van de Ambachtsheer van Mijnden en de beide Loosdrechten, alsmede van Schout, Burgemeester en Schepenen van de Loosdrechten.

Het geld moest overeenkomstig de voorschriften van de Staten in de Provincie (tot 1819 Holland en West-Friesland, later Utrecht) worden belegd (zie de resolutie).

Onder Koning Willem I werd het Grootboek der Nationale Schuld, rentende 2½%, ingesteld en op dat Grootboek zijn de kapitalen der Veenderijfondsen, eertijds op andere wijze belegd, overgebracht.

Dit had tot gevolg, dat een aantal waarborgsommem, voorheen belegd op een Provinciaal Grootboek à 4% in rente opbrengst zou achteruitgaan, namelijk van f 40,- per f 1000,- tot f 25,-.

Om aan dat euvel tegemoet te komen is voor deze Waterbrieven het bedrag der waarborgsom, vermeld aan de voet van de Waterbrief, in 1815 met 60% verhoogd. Op die manier bleef de rente opbrengst gelijk.

De rente van deze Grootboek kapitalen werd voor iedere veenderij (Loosdrecht en Loenderveen) afzonderlijk uitgekeerd aan het veenderijbestuur. Het bestuur wendde deze rente aan in de eerste plaats tot betaling der administratiekosten en verder tot betaling van de verponding, later grondbelasting, de zeedijklasten (destijds Zeeburg en Diemerdijk) en de polderlasten.

Wat er daarna nog overschoot van de renten, werd in het volgend jaar aan de houders van de Waterbrieven uitgekeerd.

Wat iedere houder van een Waterbrief ontving was afhankelijk van de grootte van de waarborgsom en het rentepercentage, ofwel de groep waartoe de Waterbrief behoorde.

Er zijn zeven soorten Waterbrieven, n.l.:

- 1 Oude Loosdrechtsche
- 2 Oude Loenderveensche
- 3 Nieuwe Loosdrechtsche (na 1815)
- 4 Nieuwe Loenderveensche (na 1815)
- 5 Nieuwe Loosdrechtsche in contanten
- 6 Nieuwe Loenderveensche in contanten
- 7 Nieuwe Loosdrechtsche in Effecten

Bij deze laatste soort werd het verschuldigde bedrag door de vervener niet in geld, maar in effecten aan het veenderijbestuur betaald, b.v. in inschrijvingen in het Grootboek N.W.S.. Bij aankoop beneden pari had de vervener het voordeel van de lagere koers in plaats van het veenderijbestuur.

De uitgifte van de Waterbrieven is begonnen omstreeks 1750 en doorgegaan tot 1890. Ten gevolge van het verschil in uitkeringen was er ook een verschil in waarde van de Waterbrieven bij verkoop.

Volgens gedeputeerde Staten van Utrecht heeft het veenderijbestuur op een daartoe gestelde vraag geen redenen voor deze verschillen kunnen opgeven.

Aan het einde der vorige eeuw werd de belastbare opbrengst der ongebouwde eigendommen herzien. De uitkomsten werden tegen 1890 bekend.

In 1893 zijn deze gegevens voor het eerst toegepast bij het bepalen van de heffing.

Mogelijk heeft dit een rol gespeeld bij het ontstaan van genoemde verschillen. Het zou ook kunnen zijn, dat de aanwending van een gedeelte der Grootboekinschrijvingen in de loop der jaren (te gelde making) en de deswege verminderde renteuitkering niet alle soorten Waterbrieven gelijkelijk heeft beïnvloed.

Aanvankelijk was de vervener zowel eigenaar van het overblijvende water en de niet verveende strook (legakker) als van de Waterbrief, welke toestand in het aangrenzende, van ouds Utrechtse, veengebied van Tienhoven, Maarsseveen en Breukelerveen nog bestaat.

In Loosdrecht is in de loop der jaren vermoedelijk tegen het einde der 18e eeuw de toestand zo geworden, dat de eigenaar van het uitgeveende land niet meer eigenaar van de Waterbrief is gebleven.

OBLIGATIE of WATERBRIEF.

No. 809

Ontvangen by my Ondergeschrevene (als daar toe gequalificeerd zynde door de Wel Edele Geboore Vrouwe S. M. VAN DER POLL, Wed. Z. H. ALEWYN, Vrouwe van MYNDEN en de LOOSDRECHTEN, &c., &c., &c., als mede van de Regering van de LOOSDRECHTEN,) van *Willem Nieman Aan Werkelyke Schuld om in te schrijven in het groot boek der Publike Schuld op naam van het Gemeenten bestuur van Loosdrecht*
Een Zomma van *Vijf Honderd Guldens op Acte*
voor Inlegspenningen die strekken zullen tot Waarborging der Ongelden en verdere Lasten van *een Morgen Vier Hond*
96 Roeden Veenland doende in Verponding *Guldens*
Stuivers Penn. gelegen in *Loosdrecht Weerwaerd*
strekken *van de Afienendyke tot de Weer. - afkoning van den H. G. G. en ten*
Belend ten

waar van Jaarlyks Intresse zullen werden betaald en welke Intresse zullen ingaan den *1 July 1816*.

Actum LOOSDRECHT den *12 October* Ao. 1816
500-- *Jacob Nijens*

Na het verbod van uitvoer van turf uit de provincie Utrecht in 1781 is de vervening in het Loosdrechtse gebied (toen nog behorende tot Holland) in versneld tempo uitgevoerd, vermoedelijk mede door de veenbazen, gekomen uit het Utrechtse.

De aankoop van veenland van de Loosdrechtse boeren door deze vreemden vereiste kapitaal.

Verder was er geld nodig voor de storting van de waarborgsom vóór de vervening en voor de betaling van kosten tijdens de exploitatie (b.v. lonen). In die dagen bestond de Rabo-bank nog niet; misschien was er hier of daar een geldschieter. Wellicht heeft de Loosdrechtse landeigenaar de aan de veenbaas afgegeven Waterbrief als gedeeltelijke betaling van zijn land

aangenomen en is het veenderijbestuur hiermee akkoord gegaan. Het vermoeden bestaat, dat vooral in slechte tijden bij versterf de eigendom van de boerderij met land en water is toebedeeld aan een of meerdere der erfgenamen en dat de Waterbrief, welke toch vanwege de rente-opbrengst een zekere waarde vertegenwoordigde, bij een andere erfgenaam is terecht gekomen om deze laatste ook een klont uit de pap te geven.

Hetgeen als insluipsel is begonnen: het overblijvende, destijds waarde-loze, water eigendom van de een, de Waterbrief eigendom van de ander, is later algemene regel geworden en ook door het bestuur der veenderij aanvaard.

Derhalve werd mededeling aan het veenderijbestuur bij verkoop of andere eigendomsovergang verplicht, omdat bekend moest zijn, waar de belanghebbende woonde.

Tot het begin der zestiger jaren is het de gewoonte geweest, dat de penningmeesters van de voormalige veenderijen Loosdrecht en Loenderveen eens per jaar zitdag hielden in het gemeentehuis van Loosdrecht om de rente op de Waterbrieven uit te betalen. Het was dan de goede gewoonte de Waterbrieven, voor elk der zeven soorten gebundeld, aan te bieden aan de penningmeester, bijgestaan door een lid van het veenderijbestuur, ter uitbetaling door de eerste en ter aftekening door de tweede van de uitbetalingop de achterzijde van de Waterbrief.

Op zo'n dag kwamen niet alleen Loosdrechters met hun paperassen opdagen, maar ook velen van elders, vaak nazaten van Loosdrechtse families of daaraan verwant.

Sedert een goede twee jaar geleden is de Waterbrief niet meer. De rente betaling is gestaakt en de stukken zijn derhalve betaalbaar gesteld.

Deze terugbetaling is voor ieder der Waterbrieven anders, daar er een verschil is gekomen in de verschillende Grootboekonderpanden.

De gelukkige bezitter mag rekenen op een betaling van c.a.35%.

CATALOGUS NEDERLAND

Op de rechter pagina vindt U de tweede bijlage van de catalogus Nederland Handel, Industrie en diversen.

Wij vragen een ieder, die aanvullingen kan verstrekken dit bij ons te melden.

OPGERICHT: 12-12-1892

GEVESTIGD: Rotterdam

DIRECTEUR: A.S. van Reesema

COMMISSARISSEN: Eugen Bunge, G.M. Titsingh en M.J. Boisevain.

DOEL: a. Overnemen der baten en lasten Teriote Mijn Mij. b. Ontginning der goudertshoudende gronden in Noord-Wijnaad (Br.-Indië) c. Boschexploitatie.

DUUR: Tot den 31 December 1942

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL: f 600.000, verdeeld 3000 gewone-en 3000 pref. aandelen groot f 100,- op naam of aan toonder.
Uitgegeven zijn 1252 oprichtersbewijzen

cat. nr	nominaal	kleur	geplaatst	soort
NL H 0005a	f 100	rose/zwart	3000	aandelen
NL H 0005b	f 100	blauw/zwart	1728	pref. aand.
NL H 0005c		rose/zwart	1252	opr. aand.

In LIQUIDATIE getreden 23-11-1895

Druk: Typ. J.H. de Bussy, Amsterdam

Afmeting: 22,5cm x 14,5cm aandelen
22,5cm x 14,5cm pref. aandelen
24,3cm x 17 cm opr. aand.

OPGERICHT: 15-12-1898

GEVESTIGD: Amsterdam

DIRECTEUR: Edward B. Mills 1899: Mr. D.L. Uyttenbogaart

COMMISSARISSSEN: Mr. B.R.W.A. Baron Sloet van Hagensdorp, Aug.

Mesritz, Dr. E.D. Pijzel, E.B. Koopman en
C.F. Meek

DOEL: Het in de ruimsten zin exploiteren in Nederland en in de koloniën en bezittingen van Nederland in andere werelddeelen van biografen en mutoscopen en gelijksoortige toestellen.

DUUR: Tot den 31 December 1960

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL: f 600.000,-. verdeeld in aandelen, op naam of aan toonder, van f 1000,-, splitsbaar in onderaandelen van f 100,- allen geplaatst en volgestort.

cat. nr	nominaal	kleur	geplaatst	soort
NL H 0006a	f 1000	groen/grijs		aandelen
NL H 0006b	f 100	rood/grijs		onderaand.

In LIQUIDATIE getreden 27-6-1902

Failliet 27-6-1902

Druk: Typ. en Lith. J.H. DE BUSSY, Amsterdam

OPGERICHT: 12-4-1894   GEVESTIGD: Oudewater
 DIRECTEUR: W.J. de Ruiter   ADJ.-DIRECTEUR: J. Rooseboom
 COMMISSARISSSEN: Mr. W.A. Mees en W. Pluygers
 DOEL: Het produceeren en verkoopen van boter en andere melkpro-
       ducten en alles wat daarmee in verband staat.
 DUUR: Tot den 31 December 1923
 MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL: f 30.000,-, verdeeld in 30 aan-
       deelen op naam van f 1000,-, splitsbaar in onderaandeelen
       van f 500,-, allen geplaatst en volgestort.

cat. nr	nominaal	kleur	geplaatst	soort
NL H 0007	f 1000	blauw/wit	30	aandelen

Onderaandelen zijn niet uitgegeven.

De fabriek is sedert 1898 verhuurd en in 1900 verkocht aan de heer C. Steusbeck te gouda

In LIQUIDATIE getreden 1900

OPGERICHT: 23-4-1896

GEVESTIGD: 's-Gravenhage

DIRECTEUR: J.G. Simonis

COMMISSARISSEN: F.W.C.H. Baron van Tuyll van Serooskerken, Mr.
J.A. Beynen, Mr. P.H.P. van Marle, J.H. Boelens
van der Haar, H.F.D. Braams, J.P. Crommelin,
W.B. van Liefeland, W. Mulier, E. van der Ouder-
meulen, D.J.G.J. Baron van Pallandt van Duinrell,
K.D. Punt en J.P. Wijnstroom

DOEL: De oprichting en exploitatie van een sportterrein op de in de
vennootschap ingebrachte gronden en het sluiten van zoodani-
ge overeenkomsten als in verband met vorenstaand oogmerk nut-
tig en wenschelijk zal worden bevonden.

DUUR: Tot den 1 Januari 1925

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL: f 125.000,-, verdeeld in 5 serieën
van 50 aandelen aan toonder van f 500,-. Geplaatst zijn 300
aandeelen.

cat. nr	nominaal	kleur	geplaatst	soort
NL H 0008	f 500	bruin	300	aandelen

In LIQUIDATIE getreden 21-12-1899

Druk: Mouton & Co, den Haag

Afmeting: 25,7cm x 17,7cm

OPBRENGSTLIJST MAIL-BID I 1985

1 f 15,- [‡]	13 f 6,-	25 f 6,-	37 f 100,-	49 f 80,-
2 - 6,-	14 - 9,-	26 - 7,-	38 - 80,-	50 - 5,-
3 - 8,-	15 - 10,-	27 - 9,-	39 - 14,-	51 - 4,-
4 - 11,-	16 - 4,-	28 - 6,-	40 - 13,-	52 - 10,-
5 - 40,-	17 - 9,-	29 - 40,-	41 - 80,-	53 - 8,-
6 - 12,-	18 - 10,-	30 - 5,-	42 - 25,-	54 - 20,-
7 - 25,-	19 - 8,-	31 - 2,-	43 - 25,-	55 - 11,-
8 - 15,- [‡]	20 - 3,-	32 - 3,-	44 - 25,-	56 - 30,-
9 - 11,-	21 - 15,- [‡]	33 - 20,-	45 - 14,-	57 - 80,-
10 - 9,-	22 - 24,-	34 - 11,-	46 - 14,-	
11 - 13,-	23 - 4,-	35 - 28,-	47 - 80,-	‡ = na loting
12 - 7,-	24 - 11,-	36 - 28,-	48 - 80,-	

MAIL-BID II 1985

SLUITINGSDATUM 5 JULI 1985

Op onderstaande kavels kan door de leden schriftelijk worden geboden. Biedingen dienen voor 5 juli a.s. aan de VVOF te worden verstuurd. Een kavel wordt toegewezen aan het bod van de hoogste bidder, die zo spoedig mogelijk een bericht vergezeld van kostenopgave ontvangt. Na ontvangst door de vereniging van het verschuldigde bedrag worden de fondsen aan de kopers toegestuurd en vindt afrekening met de verkopers plaats. Kopers betalen naast de koopsom uitsluitend de verzendkosten (aangetekend of met aangegeven waarde).

De verkopers wordt per kavel f 3,50 in rekening gebracht plus f 1,- voor ieder verkocht exemplaar.

Leden die stukken willen aanbieden voor verhandeling via Mail-Bid worden verzocht de fondsen per post aan de VVOF te zenden.

In het volgende nummer zullen de opbrengsten worden gepubliceerd van de navolgende kavels.

Kwaliteitsaanduidingen;

UNC = als nieuw

EF = als nieuw met een enkele vouw of te verwaarlozen plekje

VF = meer dan eenmaal gevouwen, iets gevlekt, kleine beschadigingen

F = zwaar gevouwen, scheuren wel of niet geplakt, andere mankementen

VG = zwaar beschadigd, slechte kwaliteit

++ = decoratief

1	5 aand. Berliner Grundbesitz A.G. RM 500 Berlijn 1881	5xVF
2	idem kavel 1	5xVF
3	idem kavel 1	5xVF
4	idem kavel 1	5xVF
5	idem kavel 1	5xVF
6	4 aand. "Transvalia" Land-Expl. & Mijnb. Mij. f 60, 1897	4xVF
	1 aand. idem f 600, 1902	VF
	1 aand. idem f 1200, 1902	VF
7	4 aand. "Transvalia" Land-Expl. & Mijnb. Mij. f 60, 1897	4xVF
	1 aand. idem f 600, 1902	2xVF
	1 aand. Nassau, Mangan Erts Mij, f 600, 1911	VF
8	1 aand. "Transvalia" Land-Expl. & Mijnb. Mij. f 60, 1897	VF
	1 aand. Kon. Mij. "De Algemeene Veeverzekering" f 100 1866	VF
	3 pref. aand. Madoera Stoomtram Mij. f 1000 1904	3xVF
	1 aand. Benkajang, Goud Expl. Mij. f 100 1897	VF

9	1 winstbew. Holland Dakota Landbouw Comp. 1910	VF
	1 bew. van Deelg. Moormann & Co., Mij tot Expl. der Cult.Ond.1921	VF
	1 aand. Kon. Mij. "De Algemeene Veeverzekering" f 100 1866	VF
	1 8% obl. The Surin Oil Comp. f 1000 1929, Paramaribo	F
10	1 aand. Marx & Co's Bank, f 1000 1918	F
	1 amort. bew. Soengey-Raja, Rubber Cult. Mij 1911	VF
	1 bew. van 4 aand. Ned. Gutta-Percha Mij. f 1000 1919	VG
	1 bew. van deelg. Nieuwe Rott. Hypotheekbk. 1901	F
	1 winstbew. Holland-Mexico, Mij. voor Hyp. Crediet f 100, 1919	VF
	1 bew. van 10 aand. Nassau, Mangan Erts Mij. f 600, 1911	F
	4 pref. aand Madura Stoomtram Mij. f 100 1897	4xVF
11	1 obl. 4% Moskau-Windau-Rybinsk RM 1000 1898 SU E 1082b	F
	1 obl. 4% Moskau-Kasan RM 2000 1901 SU E 1054c	F
	1 obl. 4% Orel-Witebsk Rbl 125 1894 SU E 1099a	F
	1 obl. 4% Nicolaas Spoor Rbl. 125 1867 SU E 1019a	VG
12	1 obl. 4% Moskau-Windau-Rybinsk RM 1000 1898 SU E 1082b	VF
	1 obl. 4% Moskau-Kasan RM 500 1901 SU E 1054a	VF
	1 obl. 4% idem RM 2000 1901 SU E 1054c	F
	1 obl. 4% Riazan-Uralsk Rbl 625 1894 SU E 1108b	VG
13	4 pref. aand. Madiera Stoomtram Mij. f 1000 1904	4xVF
	1 aand. Kalis & Co's Bagger Mij. f 50 1924	VF
	2 opr. aand. Linkungan Borneo Rubber Mij. 1910	2x F
	1 aand. Kon. Mij. "De Algemeene Veeverzekering" f 100 1866	VF
	1 aand. Export Mij. v/h B. van Leeuwen f 1000 1903	VF
	1 aand. Holland Bank f 400 1896	VG
	1 aand. Ned.-Indische Houtaankap Mij f 600 1911	VG
14	5 aand. Transvalia, Land-Expl. & Mijnb. Mij f 60, 1897	5xVF
	4 pref. aand. Madoera Stoomtram Mij. f 1000 1904	4xVF
	1 winstbew. Noorsche Gas Mij, 1914	VF
	1 opr. aand. "De Nederlandsche", Mij van Levensverz. en Lijfr.	F
	1 cert. Oroya Leonese Ltd, cert £ 5,-, 1901	VF
	1 cert. The Langkat Mij. Ltd, £ 100,- Londen 1890	VF
15	1 aand. Koninklijke Confederatie f 500, 1900	F
	4 pandbrieven Hongarije	VF
	1 aandeel Beurs-Express N.V. f 100, 1971	VF
16	1 org. cert Cullman Coal & Coke Comp, 1909	VF++
	4 stuks Hongaarse Pandbrieven	4xVF
	1 cert. (A'dam) 8% cum. pref. Telecote Copper Comp. \$40 1923	VF
	1 aand. Norddeutsche Wollkämmerie & Kammgarnspinnerei RM 500, '28	VF
17	5 aand. Transvalia Land-Expl. & Mij Mij. f 60 1897	1xVF, 4xVF
	4 pref. aand. Madoera Stoomtram Mij. f 1000 1904	4xVF
	4 Hongaarse Pandbrieven	4xVF
	1 aand. Algemeene Bank voor Zakelijk Onderpand f 1000 1909	VF
	1 aand. Commissiehandel v/h Gebr. van Hinsbeeck f 1000, 1914	VF
18	4 pref. aand. Madoera Stoomtram f 1000 1904	4xVF
	3 aand. Transvalia Land-Expl & Mij Mij f 60 1897	3xVF
	1 aand. Hollandsche Transatlant. Handel Mij f 1000 1917	F
	1 winstbew. Holland-Dakota Landbouw Comp. 1901	VF
	1 opr. bew. Canadeesche Cult Comp. 1913	VF
	1 aand. Suikerfabriek Poerwokerto 1892	VF
	2 aand. Kon. Mij "De Algemeene Veeverzekering" f 100 1866	2xVF

WAPENS MET ADELAARS

In het mededelingenblad van december j.l., schreef ik een artikelje over het wapen op de Russische obligaties.

Niet alleen de Russische autoriteit, maar ook andere hoogwaardigheidsbekleders hebben gebruik gemaakt van het symbool der vroegere Romeinse legioenen.

Zo las ik in de "Stadgersgids '84/'85" van de Gemeente Groningen een interessant stukje geschiedenis, dat met het vorenstaande verband houdt en dat ik aan de lezers niet wil onthouden.

De stad Groningen is in 1819 door de Hoge Raad van Adel - de instantie, die in Nederland o.a. wapens officieel vastlegt - bevestigd in het bezit van het door haar vanouds gebruikte wapen, dat toen als volgt is omschreven:

"Een schild van goud beladen met een dubbelen zwarten arend, met uitgespreide vleugels en pooten, hebbende op deselfs borst een schildje van zilver, beladen met een groene dwarsbalk, het schild gedekt met eene gouden kroon en ter wederzyde vastgehouden door een zwarten arend".

In 1040 schonk de Duitse koning Hendrik III de "villa Gruoninga" aan het Utrechtse domkapittel, nadat reeds eerder de landsheerlijke rechten in het graafschap Drenthe, waartoe Groningen behoorde, aan een Utrechtse bisschop waren toegezegd. De bisschoppen lieten door een prefect hun rechten uitoefenen. Deze prefecten voerden een schild met dwarsbalk in hun wapen. Toen de stad zelf in 1392 de heerlijke rechten in pacht kreeg, nam zij het door de prefecten gevoerde wapen, dat in de loop van de tijd tot symbool van de prefectuur was geworden, over. De toevoeging van de zwarte adelaar aan het witte (later zilveren) schild met groene dwarsbalk is een ontwikkeling van het stadswapen uit het begin van de 15e eeuw. Dit kan in verband worden gebracht met het streven van de stad naar zelfstandigheid ten opzichte van de Utrechtse bisschop. De adelaar, ontleend aan het wapen van het Heilige Rooms-Duitse Rijk, benadrukte, dat Groningen zich voor een vrije Rijksstad hield, dat er tussen de stad en het Duitse Rijk een directe betrekking bestond. Aanvankelijk was de adelaar in het stadswapen éénkopig, maar nadat Sigismund na zijn kroning tot keizer in 1433 de dubbele adelaar in zijn wapen aannam, heeft ook Groningen de éénkoppige door een dubbel adelaar vervangen. Aan het aldus ontstane wapen van de stad Groningen zijn in de loop van de 17e en 18e eeuw een kroon en schildhouders toegevoegd.

Er moeten meer van soortgelijke wapens zijn; ik meen me althans te her-

inneren ook op een oude Duitse obligatie zoiets gezien te hebben.

HET WAPEN VAN GRONINGEN

Is er iemand onder onze leden, die hierover een vervolgartikeltje weet te schrijven?

S.D. Feenstra

ASSIGNATEN

Op een der ruilbeurzen in 1984 was ik getuige van het verhandelen van een partijtje assignaten; ik meen me te herinneren, dat het er circa 75 stuks waren.

Daar in de assignaten een brokje economische geschiedenis schuilt, had de transactie mijn belangstelling. Het pakket bestond uit een aantal onafgesneden exemplaren, een blok dus, en wat losse verfromfraaide stukken.

Assignaten zijn indertijd in grote aantallen uitgegeven; het ligt dus voor de hand, dat die vaker zullen worden aangeboden op ruilbeurzen en veilingen.

Vandaar dat ik er een artikeltje aan wijd.

We gaan even terug in de geschiedenis en wel naar de tijd van de Franse revolutie.

Tot de maatregelen, welke de Nationale Vergadering (1789-1791) nam, behoorden ook die, welke van economische aard waren.

Zo moesten de Fransen inkomstenbelasting en grondbelasting gaan betalen. Met de inning liep het evenwel mis.

Dus ging de Franse Staat weer tot geldlenen over, totdat het vertrou-

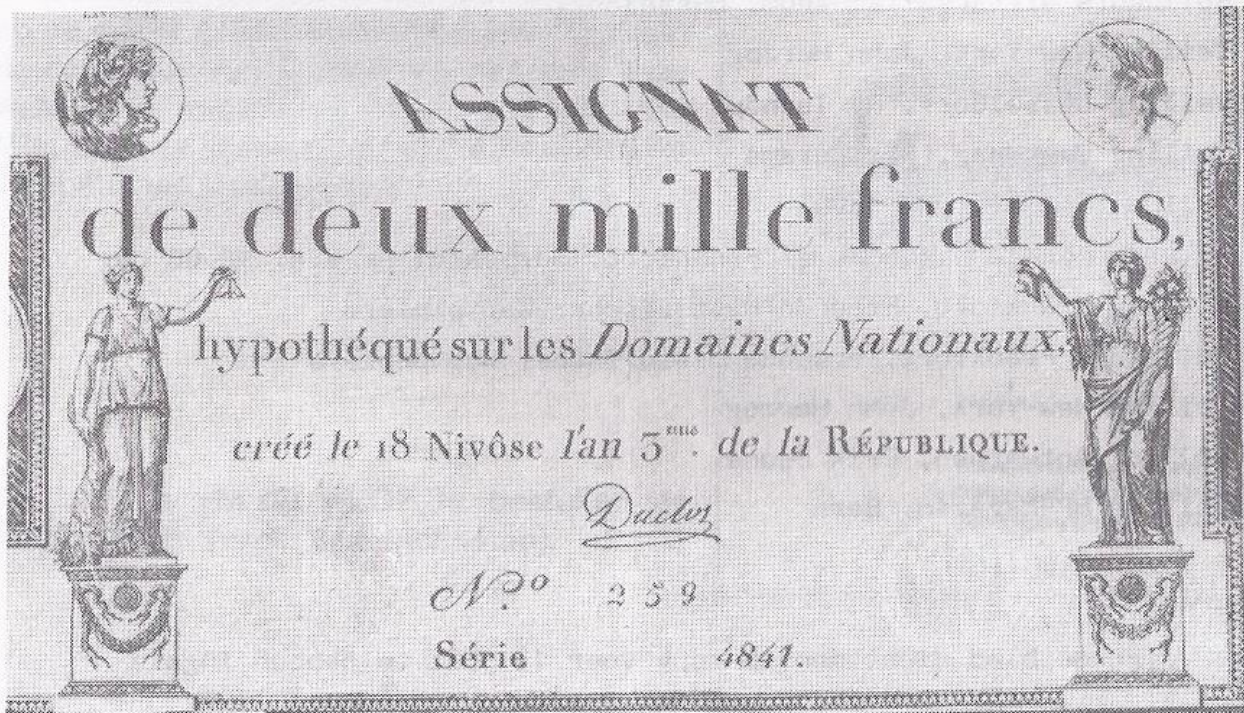

wen, verdween. De Nationale Vergadering besloot in 1789, ter leniging van de geldnood, om de kerkelijke goederen te naasten. "De rijkdommen der geestelijkheid staan ter beschikking van de Natie", zo luidde de motivering.

Aldus kreeg de regering ruim 2.000.000.000,- livres aan waarde ter beschikking.

Tegen onderpand van deze waarde gaf de Franse Staat daarop assignaten (staatsschuldbekentenissen) uit en betaalde daarmee de schulden.

Voorlopig was de financiële crisis bezworen.

Maa, om in de moderne tijd te spreken, structureel was er niets veranderd.

Na verloop van tijd, toen het hele onderpand door assignaten was opgesoupeerd, was men weer even ver als voorheen.

Men nam toen het heilloze besluit om het onderpand van de assignaties te verkopen. De assignaties verloren daardoor hun dekking, dus ook hun waarde.

Inflatie was het gevolg; opstand volgde. Op de 9e Thermidor van het jaar II (') (27 juli 1794) werd Robespierre gearresteerd en de volgende dag onthoofd.

Maar ook de nieuwe regering (Thermidor) bracht er niets van terecht. Sommige levensmiddelen kostten het honderdvoudige van het peil van 1790. De assignaten waren inmiddels zo gering in waarde geworden, dat ze in het bedrijfsleven niet meer geaccepteerd werden.

S.D. Feenstra

(') De Fransen hadden een nieuwe (revolutionaire) kalender gemaakt en een nieuwe jaartelling ingesteld.

AGENDA

- 1- 6 Ruilbeurs Gent, Dulle Griet v.a. 14.00 uur
- 1- 6 Veiling Herbst, Mechernich, Amselhang 2 v.a. 15.00 uur
- 2- 6 Ruilbeurs Wirtschaftsmuseum, Düsseldorf
- 7t/m9-6 10 jarig bestaansfestiviteiten Edhac, Kürnbach
- 11- 6 Veiling 3-Hasen, Asperg
- 25- 6 Veiling Haas, Asperg
- 26- 6 Veiling Haas, Asperg
- 7- 7 Ruilbeurs Wirtschaftsmuseum, Düsseldorf
- 11- 7 Veiling New-York, John Herzog
- 31- 8 Veiling Düsseldorf, R. Tschöpe
- 14- 9 Veiling Den Haag, Scriporama
- 21- 9 Ruilbeurs Amsterdam, VVOF
- 27- 9 Internationale bijeenkomst Frankfurt, Börsenkeller v.a. 18.00 uur
- 28- 9 Veiling Frankfurt, Freunde Historischer Wertpapiere
- 29- 9 Ruilbeurs Frankfurt, Freunde Historischer Wertpapiere
- 18-10 Veiling New-York, John Herzog
- 19-10 Veiling Antwerpen, Erik Boone
- 2-11 Veiling HP-Magazin, Bern

COPY

Voor het volgende blad dient men de copy voor 15 juli te hebben ingeleverd.

HET BESTUUR WENST ALLE LEDEN EEN PRETTIGE EN GEZONDE VAKANTIE

VERZAMELAARS OPGELET

Bij de introductie van het aandeel Thomassen & Drijver-Verblifa N.V. op de Amsterdamse Effectenbeurs, heeft het bestuur van de onderneming op een originele manier het fonds onder de aandacht van de beursbezoekers gebracht. Als blikfabriek kwam men niet onbegrijpelijk op het idee de aandelen op het voornaamste product af te beelden. Als lufenis voor de mensen op de beursvloer liet het bestuur bierblikjes uitdelen waarop als "etiket" een certificaat van f 5,- nominaal was afgebeeld.

Moeten we in de toekomst ook bierblikjes gaan verzamelen?????

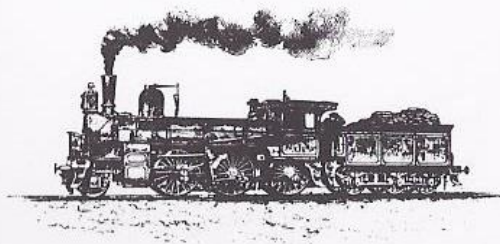
Nieuwe catalogus van Russische Sporen

In Westduitsland is een vernieuwde uitgave op de markt gekomen van de toonaangevende catalogus van Drumm en Henseler over Russische spoorwegleningen „Historische Wertpapiere Band I Russische Eisenbahn-Obligationen”, uitgegeven in Frankfurt.

Dit boek is via de VVOF te bestellen en kost f 29,75. (excl. verzendkosten).

DRUMM / HENSELER

Old Securities Titres historiques Historische Wertpapiere

Volume 1   Tome 1   Band 1

Russian Railway Bonds
Obligations des chemins de fer russes
Russische Eisenbahn-Obligationen

1859 — 1914 — 1918

BESTUUR

F.P.R. Selle	Voorzitter
P.E. Baas	Secretaris
J.H.B. Visker	Penningmeester
H.J. Bruinsma	Mail-Bid
	Beurzen
J.A. van der Stoel	Administrateur Financiën
W.P.J. van As	P.R.

Secties speciaal onderwerpen

Russische Spoorwegen	S.D. Feenstra
Scheepvaart	J.E.M. Haen

Effekten-Album voor slechts f 60,-

Wie oude effekten is gaan verzamelen, is al snel op het niet onaanzienlijke probleem gestuit hoe hij zijn stukken, zo goed mogelijk beschermd, bewaren kan.

Albums waarin ook grotere stukken opgeborgen kunnen worden, zijn moeilijk in de handel te verkrijgen en zijn bovendien nogal prijzig. Toch is een goede presentatie van een verzameling erg plezierig.

Het bestuur van de V.V.O.F. heeft hierin voorzien door speciale effekten-albums te doen vervaardigen.

Bij deze stevige plastic banden, voorzien van een 4-rings mechaniek behoren 20 (losbladige) helder plastic show-hoezen, elk met een zwart insteekvel. Inklusief 20 opberghoezen kost elk album slechts f 60,- (afgehaald bij de V.V.O.F.)
